

Uslovi nastavnog procesa i učenja

Radni materijal 6: Preispitivanje uloge nastavnika s demokratskog stajališta

Nastavnici moraju voditi i pratiti razred. To je njihov zadatak. Oni moraju odlučivati o različitim stvarima, kao i sve kontrolisati. Ono što nastavnici ne bi smjeli raditi je pokušati kontrolisati i misaoni proces, kao i lični razvoj njihovih učenika. Posebno kroz obrazovanje za demokratiju i ljudska prava nastavnik postaje uzor svojim učenicima. Kako se nosi sa sukobima? Koju ideju čovjeka promovira? Sljedeća lista može pomoći u određivanju vlastitog položaja. Međutim, jasno je da zavisno od nastavne situacije, općem raspoloženju, opasnim trenucima ili sastavu učeničke grupe, itd., može imati smisla odlučiti se za više autokratski ili više demokratski način predavanja. Općenito je važno napomenuti: moje poimanje nastavnika ostavit će utisak na moj svakodnevni rad s učenicima.

Nastavna situacija Pretežno autokratska uloga	Ja	Pretežno demokratska uloga
Vladar		Vođa
Strogi glas		Prijateljski glas
Naredba		Savjet, molba
Moć		Uticaj
Pritisak		Sugestija
Zahtjev za udovoljavanjem		Pridobijanje saradnje
Nametanje zadataka		Predlaganje ideja
Učestalo kritikovanje		Često ohrabrivanje
Često kažnjavanje		Česta podrška i pomoć
„Kažem ti!”		„Razgovarajmo o tome.”
„Ja odlučujem, ti slušaš!”		“Predložit ću nešto i pomoći ti da odlučiš.”
Isključiva odgovornost za grupu		Podijeljena odgovornost s grupom i u grupi